

گروه آموزشی : ریاضی امتحان درس : ریاضی-۱ فنی (۱۸ گروه هماهنگ) نیمسال (اول/مهر) ۱۳۹۴-۹۵ نام مدرس :
نام و نام خانوادگی : شماره دانشجویی : تاریخ : ۱۳۹۴/۱۰/۱۴ وقت : ۱۳۵ دقیقه

توجه :

از نوشتن با مداد خودداری نمایید.
استفاده از هرگونه ماشین حساب ممنوع است.
در طول برگزاری امتحان به هیچ سوالی پاسخ داده نمی شود.

سوال ۱- انتگرال نامعین $\int \frac{1}{e^{2x} - 4e^x + 4} dx$ را حل کنید. ۱۵ نمره

سوال ۲- انتگرال نامعین $\int \frac{1}{2 \sin x + \cos x + 2} dx$ را حل کنید. ۱۵ نمره

سوال ۳- ناحیه محدود به منحنی‌های $y = \sqrt{x}$ و $y = \frac{2\sqrt{x}}{x^2 + 1}$ حول محور x ها دوران می‌کند. ۲۰ نمره
حجم جسم حاصل را بیابید.

سوال ۴- منحنی $y = \sqrt{x}$ در بازه $[0, 2]$ حول محور x ها دوران می‌کند. ۲۰ نمره
مساحت سطح دوار حاصل را محاسبه کنید.

سوال ۵- معادله خط مماس بر منحنی پارامتری $\begin{cases} x = \int_0^t e^{u^2} du \\ y = (t+2)^2 \end{cases}$ در نقطه $t = 0$ را بنویسید. ۱۵ نمره

سوال ۶- الف) همگرایی یا واگرایی سری $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{n \ln n}}$ را مشخص کنید. ۱۰ نمره

ب) بازه همگرایی سری توانی $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n n^2}{n^2 + \cos n} (2x - 5)^n$ را بیابید. ۱۰ نمره

سوال ۷- سری مک لورن تابع $y = (1+x^2)e^{-x^2}$ را بنویسید. (پنج جمله غیر صفر اول کافی است.) ۱۵ نمره

موفق باشید

جواب سوال ۱- روش اول: با تغییر متغیر و تجزیه کسرها: قرار می‌دهیم: $e^x = t$ داریم $dx = \frac{dt}{t}$

$$\int \frac{1}{e^{2x} - 4e^x + 4} dx = \int \frac{1}{t^2 - 4t + 4} \times \frac{dt}{t} = \int \frac{1}{t(t-2)^2} dt = \int \left(\frac{1}{4t} + \frac{1}{2(t-2)^2} - \frac{1}{4(t-2)} \right) dt$$

$$= \frac{1}{4} \ln t - \frac{1}{2(t-2)} - \frac{1}{4} \ln(t-2) + c = \frac{1}{4} x - \frac{1}{2(e^x - 2)} - \frac{1}{4} \ln(e^x - 2) + c$$

روش دوم: به کمک روش انتگرالگیری جزء به جزء

$$\int \frac{1}{e^{2x} - 4e^x + 4} dx = \int \frac{e^{-x}}{1 - 4e^{-x} + 4e^{-2x}} dx = \int e^{-x} \times \frac{e^{-x}}{(1 - 2e^{-x})^2} dx$$

اکنون با قرار دادن $u = e^{-x}$, $dv = \frac{e^{-x}}{(1 - 2e^{-x})^2} dx$ داریم $du = -e^{-x} dx$, $v = \frac{-1}{2(1 - 2e^{-x})}$ و در نتیجه

$$\int \frac{1}{e^{2x} - 4e^x + 4} dx = e^{-x} \times \frac{-1}{2(1 - 2e^{-x})} - \int e^{-x} \times \frac{1}{2(1 - 2e^{-x})} dx = \frac{-e^{-x}}{2(1 - 2e^{-x})} - \frac{1}{4} \ln(1 - 2e^{-x}) + c$$

جواب سوال ۲- به کمک تغییر متغیر شناخته شده $t = \tan \frac{x}{2}$ داریم:

$$\int \frac{1}{2 \sin x + \cos x + 2} dx = \int \frac{1}{\frac{4t}{1+t^2} + \frac{1-t^2}{1+t^2} + 2} \times \frac{2dt}{1+t^2} = \int \frac{2dt}{t^2 + 4t + 3}$$

$$= \int \left(\frac{1}{t+1} - \frac{1}{t+3} \right) dt = \ln(t+1) - \ln(t+3) + c = \ln \frac{t+1}{t+3} + c = \ln \frac{\tan \frac{x}{2} + 1}{\tan \frac{x}{2} + 3} + c$$

اگر از اتحادهای مثلثاتی $\tan \frac{x}{2} = \frac{\sin x}{1 + \cos x}$ استفاده کنیم داریم:

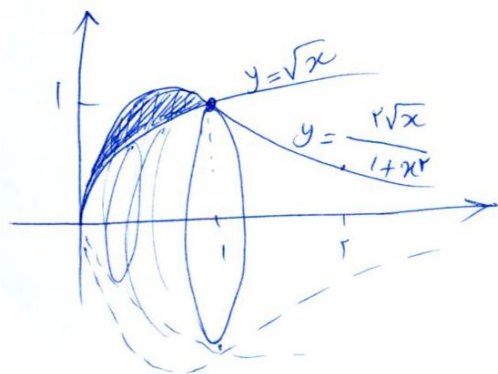
$$\int \frac{1}{2 \sin x + \cos x + 2} dx = \ln \frac{\sin x + \cos x + 1}{\sin x + 3 \cos x + 3} + c$$

جواب سوال ۳- ابتدا حدود ناحیه مورد نظر را مشخص می‌کنیم.

اگر دو نمودار در یک نقطه اشتراک داشته باشند باید داشته باشیم

$$\frac{2\sqrt{x}}{1+x^2} = \sqrt{x} \quad \text{و در نتیجه} \quad 2\sqrt{x} = \sqrt{x}(1+x^2) \quad \text{و} \quad \sqrt{x}(x^2-1) = 0$$

که سه ریشه $x = 0, 1, -1$ داریم و ریشه سوم قابل قبول نیست.



$$\int_0^1 \pi \left[\left(\frac{2\sqrt{x}}{1+x^2} \right)^2 - (\sqrt{x})^2 \right] dx = \pi \int_0^1 \left[\left(\frac{4x}{(1+x^2)^2} - x \right) \right] dx$$

$$= \pi \left[\frac{-2}{1+x^2} - \frac{x^2}{2} \right]_0^1 = \pi \left[-1 - \frac{1}{2} + 2 \right] = \frac{\pi}{2}$$

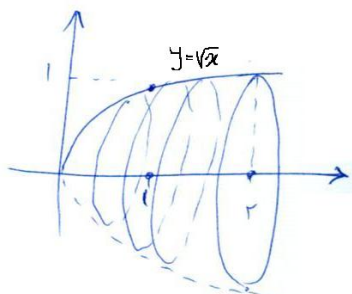
جواب سوال ۴- داریم $y = \sqrt{x}$ و $dy = \frac{dx}{2\sqrt{x}}$ و در نتیجه

$$\sqrt{(dx)^2 + (dy)^2} = \sqrt{(dx)^2 + \left(\frac{dx}{2\sqrt{x}} \right)^2} = \sqrt{1 + \frac{1}{4x}} dx$$

اکنون از فرمول محاسبه مساحت سطح دوار استفاده می‌کنیم.

$$\int_0^2 2\pi y \sqrt{(dx)^2 + (dy)^2} = \int_0^2 2\pi \sqrt{x} \frac{\sqrt{4x+1}}{2\sqrt{x}} dx$$

$$= \pi \int_0^2 \sqrt{4x+1} dx = \frac{\pi}{6} (\sqrt{4x+1})^{\frac{3}{2}} \Big|_0^2 = \frac{\pi}{6} (2\sqrt{5} - 1) = \frac{13\pi}{3}$$



جواب سوال ۵- برای محاسبه شیب خط مماس باید $y' = \frac{dy}{dx}$ را محاسبه کنیم. $dx = e^{t^2} dt$ و $dy = 2(t+2)dt$

و در نتیجه $y' = \frac{dy}{dx} = 2(t+2)e^{-t^2}$ و در نقطه $t=0$ داریم $m = y' = 4$ مختصات نقطه $t=0$ عبارت است از $(3, 4)$
اکنون معادله خط راست برابر است با: $y = 4x - 8$

جواب سوال ۶- اگر $n \geq 2$ آنگاه $\frac{1}{\sqrt{n \ln n}} \geq \frac{1}{n \ln n}$ به کمک آزمون انتگرال نشان می‌دهیم که سری $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{n \ln n}$ واگراست.

اکنون طبق آزمون انتگرال، چون انتگرال $\int_2^{\infty} \frac{1}{n \ln n} dn = \ln \ln n \Big|_2^{\infty} = \infty$ واگراست پس سری $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{n \ln n}$ نیز واگرا خواهد بود

و طبق آزمون مقایسه، سری $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{n \ln n}}$ نیز واگراست.

(ب) اگر قرار دهیم $a_n = \frac{(-1)^n n^2}{n^2 + \cos n}$ آنگاه $\lim_{n \rightarrow \infty} |a_n| = \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{(-1)^n n^2}{n^2 + \cos n} \right| = 1$ بنابراین برای همگرایی سری طبق آزمون نسبت باید

داشته باشیم $\lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{a_{n+1}}{a_n} \right| = \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{(-1)^{n+1} (n+1)^2}{(n+1)^2 + \cos(n+1)} \cdot \frac{n^2 + \cos n}{(-1)^n n^2} \right| \leq 1$ و یا $|2x - 5| \leq 1$ که نتیجه می‌دهد $1 \leq 2x - 5 \leq 1$ و یا $2 \leq x \leq 3$

اما نقاط گوشه‌ای بازه قابل قبول نیستند چون به ازای $x=2$ داریم $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{n^2}{n^2 + \cos n}$ و همچنین به ازای $x=3$ داریم $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n n^2}{n^2 + \cos n}$

که هیچیک شرط لازم همگرایی را ندارند بنابراین بازه همگرایی عبارت است از: $(2, 3)$

جواب سوال ۷- سری مک لورن تابع e^t به راحتی نوشته می‌شود. $e^t = 1 + t + \frac{t^2}{2!} + \frac{t^3}{3!} + \frac{t^4}{4!} + \frac{t^5}{5!} + \dots$

این سری توانی به ازای هر عدد حقیقی x همگراست بنابراین $e^{-x^2} = 1 - x^2 + \frac{x^4}{2!} - \frac{x^6}{3!} + \frac{x^8}{4!} - \frac{x^{10}}{5!} + \dots$

و در نهایت داریم: $(1+x^2)e^{-x^2} = (1+x^2)\left(1 - x^2 + \frac{x^4}{2} - \frac{x^6}{6} + \frac{x^8}{24} - \frac{x^{10}}{120} + \dots\right) = 1 - \frac{x^4}{2} + \frac{x^6}{3} - \frac{x^8}{8} + \frac{x^{10}}{30} - \dots$